

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشا که دست به تصمیم بهتری بزنیم!

 www.konkursara.com

 ۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

خلاصه درس پانزدهم :

قدرت اجتماعی به معنای توانایی به اطاعت درآوردن اراده دیگران برای رسیدن به اهداف است. (قدرت اجتماعی درکنار ثروت و دانش از مهم ترین ابزارهای کسب منزلت و جایگاه اجتماعی است. سیاستمداران، ثروتمندان، دانشمندان همیشه مورد توجه هستند.)

نهادهای اجتماعی، سازمان ها و گروه های اجتماعی دارای قدرت اجتماعی هستند. قدرت اجتماعی بدون پذیرش (تبعیت) و توافق دیگران به وجود نمی آید. تبعیت از اراده دیگران به دو صورت بارضایت (میل درونی) و با کراهت (ترس و تهدید و عامل بیرونی) وجود دارد. قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد اقتدار نامیده می شود. قدرت با اکراه تا زمانی که با زور و اجبار همراه باشد تداوم می یابد.

مقبولیت یعنی پذیرش قدرت اجتماعی دیگران بدون اکراه، مشروعیت یعنی اعمال قدرت بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی مدار مقبولیت خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می شود. مدار مشروعیت ارزش های حق و باطل است. مقبولیت و مشروعیت قدرت می توانند بایکدیگر همراه باشند و می توانند جدا و بدون دیگری باشند.

اعمال سازمان یافته قدرت برای رسیدن به هدفی معین، سیاست است. در معنای عام هر نوع برنامه ریزی نوعی سیاست است. هر جهان اجتماعی متناسب با فرهنگ خود دارای اهداف و سیاست است. نظام سیاسی مجموعه ساز کارهایی است که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی به وجود می آید. نظام فرهنگی جامعه (مجموعه عقاید و باورها و ارزش های جامعه) بر شکل گیری و جهت سیاست های آن جامعه تاثیر دارد. نظام فرهنگی می تواند به نظام سیاسی اقتدار و دوام بدهد و می تواند آن را ضعیف و نابود کند. تعارض و تزلزل فرهنگی می تواند نظام سیاسی را سست کند. نظام سیاسی نیز می تواند در گسترش یا عدم گسترش عقاید و فرهنگ تاثیر

بگذارد. نظام سیاسی و اقتصاد نیز رابطه متقابل دارند: مثلاً سیاست های انقباضی و انبساطی که در درس اقتصاد خوانده اید در نظام سیاسی طراحی و اجرا می شود. پس سیاست در شکل و جهت اقتصاد تاثیر مستقیم دارد. اقتصاد نیز ابزارها و امکانات پیشبرد اهداف سیاسی را فراهم می کند. نظام سیاسی نیز به پول و توانایی های مادی نیاز دارد تا بتواند به فعالیت خود ادامه دهد.

نظام های سیاسی با ملاک های زیر طبقه بندی می شوند: ۱- تعداد افراد تصمیم گیرنده (یک نفره، چند نفره، همه مردم) ۲- روش تصمیم گیری (فضیلت و اخلاق، خواست و میل شخصی افراد) ۳- گرایش دینی یا دنیوی داشتن تصمیم گیرندگان و روش حکومت داری

از دیدگاه فارابی جامعه ای که ارزش ها و هنجارهای الهی نباشد جامعه جاهلی است.

لیبرالیسم آزاد دانستن انسان برای هر آنچه که دوست دارد، است. دموکراسی یعنی حاکمیت مردم بر مردم.

سوالات درس پانزدهم:

۱- **قدرت چیست؟** توانایی انجام کاری با آگاهی و اراده قدرت است.

۲- **انواع قدرت انسان را توضیح دهید:** ۱- قدرت (فردی): انجام کارهای فردی با آگاهی و اراده ۲- قدرت اجتماعی:

وقتی بتوانیم اراده دیگران را تحت تاثیر خود قرار دهیم قدرت اجتماعی داریم.

۳- **قدرت فردی با قدرت اجتماعی چه تفاوتی دارد؟** - قدرت فردی محدودتر از قدرت اجتماعی است و انسان ها بی

نیاز از دیگران نمی توانند به زندگی خود ادامه دهند. ۲- در قدرت فردی دیگران نقشی ندارند و در قدرت اجتماعی دیگران

مؤثرند. ۳- در قدرت فردی نیازی به جلب رضایت دیگران نیست. ولی در قدرت اجتماعی نیازمند توافق و تبعیت دیگران

هستیم.

۴- **چه کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند؟** کسانی که در زندگی توان تاثیر گذاری بیشتری بر اراده ی

دیگران دارند.

۵- **مقبولیت در قدرت اجتماعی به چه معنایی است؟** رضایت نسبت به قدرت دیگران و پذیرش و تبعیت از آن با میل

درونی

۶- **تبعیت اراده ی یک انسان از انسان دیگر به چند صورت انجام می پذیرد؟** ۱- تبعیت با کرهت یعنی تبعیت

ناشی از ترس، تهدید و زور که برای گریز از تنبیه انجام می شود (به دلیل قدرت طرف مقابل) ۲- تبعیت با رضایت یعنی عمل به

اراده ی دیگران از روی میل درونی، بدون استفاده از زور (که دارای مقبولیت است).

۷- **مشروعیت قدرت چیست؟ بر چه مبنایی می باشد؟** قدرت بر اساس شریعتی که موافق حکم خداوند اعمال می شود.

بر مبنای قوانین و احکام الهی می باشد.

- ۸- **درجه صورتی قدرت مقبول ودرجه صورتی قدرت مقبولیت ندارد؟** در صورتی که نسبت به اعمال قدرت رضایت وخواست مردم باشد قدرت مقبولیت دارد و اگر اعمال قدرت بااکراه وبدون رضایت وخواست مردم باشد قدرت مقبولیت ندارد.
- ۹- **درجه صورتی قدرت مشروعیت دارد؟** ودرجه صورتی مشروعیت ندارد؟ در صورتی که قدرت براساس شریعت وموافق حکم خداوندباشد مشروع است ودر غیراین صورت مشروعیت ندارد.
- ۱۰- **مدارمقبولیت بامدارمشروعیت چه تفاوتی دارد؟** مدارمقبولیت قدرت، خواست و اراده مردم بارضایت است ولی مدار مشروعیت حق وباطل بودن است براساس حکم و اراده ی تشریحی خداوند.
- ۱۱- **درجه صورتی قدرت هم مقبولیت وهم مشروعیت دارد؟** در صورتی که خواست وارده ی مردم مطابق با حکم الهی و اراده ی تشریحی خداوندباشد.
- ۱۲- **آیا در جامعه ای که فرهنگ عمومی مردم فرهنگ دینی باشد قدرت نامشروع می تواند مقبولیت داشته باشد؟** خیر چون مردم به حکم الهی اعتقاددارند اگر قدرتی نامشروع وضداحکام الهی باشد از مقبولیت ورضایت مردم بی بهره می شود.
- ۱۳- **سیاست راتعریف کنید:**
چگونگی اعمال قدرت سازمان یافته برای هدفی معین سیاست است.
- ۱۴- **حکومت راتعریف کنید:**
مجموعه عواملی که سیاست های کل جامعه راپیش می برند.
- ۱۵- **سیاست درمعنای عام ودرمعنای خاص راتوضیح دهید:**
هرنوع سازماندهی قدرت درجامعه ونظام اجتماعی کل سیاست درمعنای عام است و سازماندهی قدرت درنظام سیاسی ، سیاست به معنای خاص است.
- ۱۶- **حکومت وسیاست چه ارتباطی بایکدیگدارند؟**
سیاست سازوکاراعمال قدرت است که بدون حکومت امکان تحقق ندارد. تاحکومتی برقرارنشود سیاستی اجرایی شود.
- ۱۷- **براساس چه ملاک هایی می توان نظام های سیاسی راطبقه بندی کرد؟**
براساس الف) تعدادافرادتاثیرگذاروتصمیم گیردرحکومت (۱- حکومت یک نفر۲- حکومت چندنفرمحدود۳)اقلیت)-
حکومت اکثریت مردم)ب) روش تصمیم گیری وتاثیرگذاری (۱- براساس اغراض،خواسته هاوتصمیمات شخصی ۲-
براساس فضیلت وموازن عقلی برمذارحقیقت) ج) دینی یادیوبی(۱-حکومت هایی که برمذاراحکام وقوانین الهی هستند. ۲-
حکومت هاونظام های سیاسی سکولارودیوبی)
- ۱۸- **براساس دیدگاه ارسطو نظام های سیاسی که یک نفردرآنهاحاکمیت دارندچنددسته اند؟** ۱- نظام سیاسی مونارشی که حکومت یک نفربراساس فضیلت ومدارحقیقت است . ۲- استبدادی(تیرانی) یا دیکتاتوری که حکومت یک نفربراساس خواست ومیل شخصی خوداست.

۱۹- دموکراسی و جمهوری از دیدگاه ارسطو را تعریف کنید.

حاکمیت اکثریت مردم در صورتی که بر مدار خواسته های آنها باشد دموکراسی نامیده می شود. حکومتی که اکثریت مردم آن بر اساس حقیقت و فضیلت در نظام سیاسی حضور داشته باشند حکومت جمهوری است.

۲۰- از نظر ارسطو چه تفاوتی بین نظام سیاسی دموکراسی و جمهوری وجود دارد؟

جمهوری حاکمیت اکثریت بر اساس فضیلت و حقیقت است ولی دموکراسی بر اساس خواست و میل اکثر افراد به دور از حقیقت است.

۲۱- جوامع فاضله و جاهله از دیدگاه فارابی چگونه جوامعی هستند؟

مدینه فاضله جامعه الهی بر اساس سنت و قانون الهی با نظریه حقیقت و اراده الهی با کمک عقل و وحی است. مدینه جاهلی ارزش هایش عقلانی، الهی و وحیانی نیست. ارزش هایش ارزشهای دنیوی می باشد.

۲۲- لیبرالیسم یعنی چه ؟

اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان. آزادی انسانها مرجع تمام ارزش ها و آرمان های اجتماعی است.

۲۳- لیبرالیسم با کدام فرهنگ و رویکرد سازگار است؟

فرهنگ غرب و رویکرد دنیوی به عالم هستی و انکار شناخت علمی ارزشهای اجتماعی

۲۴- چرا پیروان لیبرال دموکراسی دچار تناقض (پارادوکس دموکراسی) هستند؟

چون از یک سو معتقدند کسی که از حدود نظام سیاسی لیبرالیسم خارج شود شایسته دریافت رای نیست و از سوی دیگر فرد لیبرال آزاد است که هر نوع عقیده ای را دارا باشد و این دو بایکدیگر جمع نمی شوند. (با کسانی که عدالت را برتر از آزادی می دانند راحت برخورد نمی کنند و آنها را طرد میکنند.)

۲۵- مفهوم جمهوری اسلامی چیست؟

جمهوری به معنای رسمیت داشتن حضور مردم در نظام سیاسی. اسلامی یعنی فعالیت اجتماعی سیاسی مردم بر مبنای عقاید و ارزش های اسلامی است.

۲۶- در عقاید اسلامی مقررات چگونه تعیین میشوند و شکل می گیرند؟

با اراده و مشیت خداوند نه مردم و انبیا و اولیا، با دو وسیله عقل و وحی مسولیت ما انسانها فقط شناخت احکام و اجرای آن است ما در ایجاد مقررات اسلامی اراده و اختیاری نداریم.

۲۷- تعدادی از ارزش های اجتماعی اسلامی را نام ببرید :

عدالت، آزادی، استقلال، امنیت، تامین اجتماعی، نفی وابستگی، عقلانیت، مشورت،

۲۸- وظیفه امت اسلامی چیست؟ خودداری از پذیرش طاغوت و قدرت های غیر الهی و فعالیت در شکل گیری امامت و

ولایت بر اساس موازین اسلامی هوشمند.

۲۹- نمونه ای از ارزش ها و آرمان های اجتماعی بنویسید که در جامعه لیبرال دموکراسی با جمهوری

اسلامی متفاوت باشد. چرا؟ پاسخ: معنای آزادی در این دو جامعه متفاوت است. در نگاه اسلامی ارزش ها اهمیت الهی و دینی دارند و وسیله ای برای نزدیک شدن به خدا هستند ولی در نگاه لیبرال دموکراسی این گونه نیست.

۳۰- در نگاه اسلامی جایگاه ارزش ها چگونه است؟ پاسخ: ارزش ها اهمیت الهی و دینی دارند و وظیفه ارزش های تقرب (نزدیک شدن) به خداوند است.

۳۱- عبادات در چه صورتی ارزش بیشتری می یابند؟ پاسخ: هنگامی که بعد اجتماعی وسیع تری پیدا کنند. احساس مسئولیت متقابل مردم و نظام سیاسی نوعی عبادت محسوب می شود.

۳۲- حضور مردم در یک حکومت لیبرال دموکراسی چه تفاوتی با حضور مردم در جمهوری اسلامی دارد؟ پاسخ: مردم در یک جمهوری اسلامی باید فعالیت خود را عبادت بدانند ولی در لیبرال دموکراسی صرفاً یک فعالیت اجتماعی عادی است.